Lys i øjnene

hos børnene, de unge og de voksne

Den sammenhængende Børne- og Ungdomspolitik

2014

VIBORG KOMMUNE

Indhold

Forord....3

Politikkens opbygning....4

Værdisæt....5

Tværgående målsætninger og indsatser....6

- Børn og unges udvikling og læring....6
- Fællesskaber....9
- Sundhedsfremme og tidlig indsats....11
- Forældre....13
- Sammenhæng og udsyn....15

Indsatser på fagområder....17

- Dagtilbud....17
- Skole....23
- Familie & Rådgivning....29

Den tværfaglige model....36

Forord

"Hvis vi behandler et individ, som den han er, vil han blive ved med at være den, han er. Men hvis vi behandler ham, som om han var den, han kunne være, vil han være den, han kunne blive",
Citat: Johan Wolfgang Goethe

Viborg Kommunes sammenhængende børne- og ungdomspolitik hedder "Lys i øjnene". Titlen signalerer, at politikken skal bidrage til, at børn og unge og de voksne omkring dem har lys i øjnene. Politikken skal være det grundlag, som et vellykket arbejde med børn og unge hviler på.

Undertitlen "hos børnene, de unge og de voksne" skal forstås sådan, at Viborg Kommune ser børn og unges liv som en helhed og har blik for de sammenhænge, som børn og unge indgår i. I udgangspunktet er familien børn og unges vigtigste relation, og Viborg Kommunes arbejde i Dagtilbud, Skole og Familie & Rådgivning berører ikke kun børnene og de unge, men også deres familier og andre omgivelser. Tilsvarende har familien og børn og unges øvrige omgivelser en afgørende betydning for barnets og den unges trivsel og udvikling og for, hvordan tiden udenfor hjemmet i Viborg Kommunes institutioner forløber.

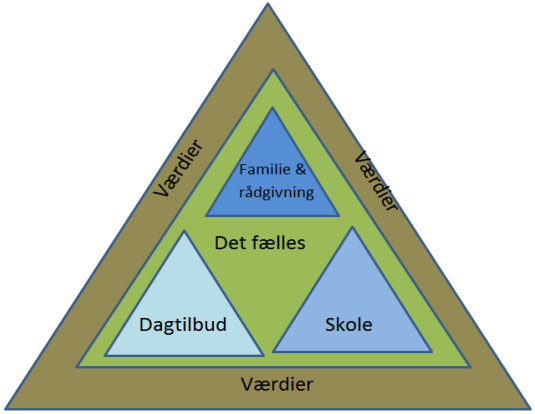
Et andet centralt element i Viborg Kommunes børne- og ungesyn er, at vi vil se og anerkende de enkelte børn og unge, som de er. Fokus i arbejdet med børn og unge er derfor at skabe en positiv udvikling, som tager afsæt i deres ressourcer og bygger videre på deres succeser. Det er et af redskaberne til at skabe "børnenes og børnekulturens kommune", som er en del af kommunens vision.

I udarbejdelsen af "Lys i øjnene" har elever, forældre, medarbejdere og andre interessenter fra børne- og ungeområdet bidraget med deres syn på, hvad der er vigtigt at sætte fokus på i de næste fire års arbejde. Det har været meget værdifuldt at få mange forskellige vinkler på politikken, da den skal favne bredt.

Politikkens opbygning

Børne- og ungdomspolitikken "Lys i øjnene" bygger på et fælles værdisæt, som udgør grundlaget for arbejdet med børn og unge. Med udgangspunkt i værdisættet er der udformet mål og indsatser, som er en konkretisering af, hvordan Byrådet ønsker, at der bliver arbejdet med værdisættet i byrådsperioden. Målene og deres tilhørende indsatser er grupperet i temaer, som Byrådet har fundet det særligt centralt at arbejde med de kommende fire år.

"Lys i øjnene" er et redskab til at skabe sammenhæng for hele børne- og ungeområdet, og derfor har der i udarbejdelsen af politikken været særligt fokus på at skabe fælles mål og indsatser for hele området. Dernæst er der udarbejdet mål og indsatser, som er specifikke for de enkelte fagområder: Dagtilbud, Skole og Familie & Rådgivning. Sekretariatet i Børn & Unge har en særlig opgave i forhold til at understøtte koordinering på tværs af fagområder.

Børne- og ungdomspolitikken bidrager til at sikre sammenhængen mellem det generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge, der har behov for særlig støtte eksempelvis pga. handicap, sociale eller familiemæssige forhold. Da hensigten er at skabe sammenhæng imellem almen- og specialområdet, er der også kun formuleret mål og indsatser specifikt for specialområdet, hvor specialområdet adskiller sig markant fra almenområdet. Hvis intet andet er nævnt, så gælder mål og indsatser for almen- såvel som specialområdet.

Værdisæt

Værdisættet udgør det fælles grundlag for arbejdet med børn og unge i Viborg Kommune.

Børne- og ungesyn

Ethvert barn og enhver ung er unik og kompetent og skal mødes som sådan

- Børn og unge

Børn og unge deltager aktivt i sunde fællesskaber

- Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns og unges liv

- Forældrene

Børn er forældrenes ansvar

- Derfor samarbejder vi med forældrene om deres børn og unges udvikling og trivsel

- Sundhedsfremme og tidlig indsats

Alle arbejder målrettet med en sundhedsfremmende, forebyggende og tidlig indsats

- Derfor har vi særligt fokus på det brede tværfaglige samarbejde i nærmiljøet

- De professionelle

Børn og unge møder engagerede og faglig kompetente voksne

- Derfor anvender vi den viden, der virker

Tværgående målsætninger og indsatser

De tværgående målsætninger og indsatser er fælles for alle fagområderne i Børn & Unge.

Børn og unges udvikling og læring

Børn og unges læring foregår i samspil med andre i forskellige sammenhænge. Børn lærer på forskellige måder og har forskellige forudsætninger og behov. Vi udnytter denne mangfoldighed i forhold til at udfordre og motivere børn med særlige behov og særlige talenter. For at understøtte at børn og unge bliver så dygtige, de kan, fokuserer vi på den enkeltes ressourcer og udviklingspotentialer. Trivsel og læring er tæt forbundne, og derfor sætter vi fokus på udvikling af relationer. Fokus er rettet mod, hvordan fællesskaber bruges i læring, og hvordan børnene lærer at indgå i og skabe relationer.

Målsætninger

Det er Byrådets mål:

- at børn og unge bliver så dygtige, som de kan, trives og bliver livsduelige voksne

- at 95 procent af en ungdomsårgang får en ungdomsuddannelse og at opfylde de sociale 2020 mål om, at en større del af udsatte børn og unge får en ungdomsuddannelse

- at børn, unge, forældre og professionelle indgår i et forpligtende samarbejde

- at de fysiske rammer inde og ude tilgodeser spændende og udviklende læringsmiljøer

- at udnytte de teknologiske muligheder, der understøtter alle børn og unges udvikling, læring og trivsel

Indsatser

Det gør vi ved:

- at inddrage og aktivere børnene og de unge i læringsprocessen og lade dem anskueliggøre den
- at se arbejdet med børn og unge i et længere tidsperspektiv for at ruste dem til voksenlivet
- at sætte ind på sprogområdet og yde en særlig indsats for familier med flere sprog
- at anvende velfærdsteknologiske løsninger og digitale læremidler
- at udnytte mulighederne i pædagogisk animation til at støtte selvstændighed, tilgængelighed og mestring for alle børn og med særligt fokus på børn med særlige behov
- at de professionelle undersøger og afprøver mulighederne for at inddrage frivillige i børns og unges trivsel, udvikling og læring

Fællesskaber

Alle børn og unge har ret til at deltage i sunde fællesskaber, og Viborg Kommune understøtter deres deltagelsesmuligheder. Det gælder både mindre fællesskaber, hvor man er fælles om noget særligt, og det store fællesskab som alle er en del af. Alle børn og unge skal have mulighed for at lære af og bidrage til fællesskaber. Børn med særlige talenter eller særlige behov fordrer målrettede indsatser. Det er vigtigt, at børn og unge indgår i et nærmiljø og kan forblive i den sammenhæng - også hvis der er behov for særlige tiltag.

Målsætninger

Det er Byrådets mål:

- at børn, unge og deres familier oplever fleksible og sunde fællesskaber
- at alle børn og unge bliver tilbudt relevante indsatser og tilbud i nærmiljøet
- at alle professionelle og forældre understøtter, at børn og unge deltager i fællesskaber og dermed fremmer deres forståelse af fællesskabets betydning
- at voksne er rollemodeller, ansvarlige og motiverende og med til at give sammenhængen for børnene. De voksne er opmærksomme på det enkelte barns eller den enkelte unges behov for fællesskab

Indsatser

Det gør vi ved:

- at udvikle metoder og praksis, der bidrager til, at alle børn indgår i sunde fællesskaber

- at understøtte sunde, sociale fællesskaber blandt andet via det tværfaglige arbejde i de lokale Sundhedsfremme grupper (SUF)

- at frivillighed giver et løft til fællesskabet ved, at vi styrker de nuværende tiltag og udvikler nye

- at foretage løbende udvikling og omlægning af tilbud og institutioner med hensyn til struktur og fagligt indhold, så tilbudsviften bedst muligt matcher børnenes og de unges behov

- at de professionelle danner netværk omkring det faglige

Sundhedsfremme og tidlig indsats

I sundhedsfremmetanken fokuseres der på børn og unges trivsel, herunder deres oplevelse af livsmod, livsglæde og følelsen af at kunne mestre de fællesskaber og sammenhænge, de indgår i. Vigtigt i forståelsen af sundhedsfremme er at hjælpe børn og unge til at kunne være aktører i deres eget liv, så de kan mestre deres livssituation.

Viborg Kommune anvender de værktøjer og metoder til tidlig indsats, som er udviklet i forsknings- og udviklingsprojektet Tidlig opsporing og indsats (TOPI). I TOPI arbejder de professionelle målrettet med opsporing af børn i mistrivsel så tidligt i deres liv og så tidligt i en problemudvikling som muligt med henblik på at forebygge, at begyndende vanskeligheder og problemer vokser sig store og alvorlige. TOPI indebærer en styrkelse af det professionelle tværfaglige samarbejde. Tidlig indsats og opsporing bygger på grundværdier om, at barnets adfærd skal ses i den sociale kontekst, som barnet indgår i. Forældre er en ressource og er aktive samarbejdspartnere med de professionelle.

Målsætninger
Det er Byrådets mål:

- at trivsel underbygges af en tidlig indsats på alle måder
- at der er særlig bevågenhed omkring en fælles og tværgående tidlig indsats på 0-6-årsområdet
- at børn og unge mestrer deres eget liv og bliver robuste
- at fysisk og mental sundhedsfremme bidrager til, at børn og unge foretager sunde valg

Indsatser

Det gør vi ved:

- at tilbudsviften i forhold til opsøgende og forebyggende tiltag bliver udvidet og tilpasset generelt og for 0-6-årige i særdeleshed. Det sker bl.a. ved etablering af gruppeforløb, fremskudte socialrådgivere og en styrkelse af sundhedsplejen

- at trivslen hos alle børn og unge i aldersgrupperne 0-16/18 år vurderes systematisk 3 gange årligt

- at anvende en fælles analysemodel i forhold til de børn, som viser tegn på mistrivsel. Analysemodellen anvendes til at undersøge barnets signaler nærmere som grundlag for en tidlig indsats

- at koordinere og samordne indsatserne omkring sundhed og forebyggelse

- at følge Sundhedsstyrelsens anbefalinger om forebyggelse og at lade os inspirere af Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker

- at fremme aktiviteter, der støtter børn og unge til et aktivt fritidsliv

Forældre

Forældrene er centrale i forhold til børn og unges udvikling og trivsel, og de er børnenes vigtigste ressource. Derfor understøtter de professionelle og forældrene hinanden, og de professionelle involverer forældrene som centrale aktører. Forældre er en naturlig samarbejdspartner i forhold til, at de professionelle kan gøre et succesfuldt arbejde i barnets timer udenfor hjemmet.

Målsætninger

Det er Byrådets mål:

- at samarbejdet mellem forældre og professionelle er gensidigt forpligtende og med en tydelig ansvarsfordeling
- at dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med at sikre børn og unges trivsel og læring
- at forældrenes ressourcer og muligheder altid er i spil
- at forældrene støtter og prioriterer de sociale fællesskaber, hvori barnet indgår
- at forældrene understøtter, at barnet har det godt, mens det er i og udenfor hjemmet

Indsatser
Det gør vi ved:

- at de professionelle og forældrene afstemmer de gensidige forventninger løbende gennem en åben og anerkendende dialog

- at de professionelle og forældrene indbyder hinanden til involvering og inddragelse

- at de professionelle og forældrene arbejder med deres samarbejde, f.eks. i form af handleplaner for forældreansvar og evalueringer

- at de professionelle og forældrene kommunikerer med hinanden i et dagligdagssprog

- at de professionelle anvender forældrenes forskellige ressourcer

Sammenhæng og udsyn

Det er et mål, at børn og unge oplever sammenhæng og helhed i deres liv. Det vil sige, at der er helhed i indsatsen for børn og unge på tværs af de forskellige tilbud, og at børn og unge oplever sammenhæng, når de overgår fra en kontekst til en anden. Det vil også sige, at vi ser fremad, så børne- og ungdomsårene ruster børnene og de unge til at blive selvstændige og kompetente voksne.

Institutionerne indgår i et nærmiljø med et rigt erhvervs- og foreningsliv, og det omgivende samfund kan berige arbejdet med børn og unge. Samtidig er der behov for udsyn udover de kommunale og nationale grænser, og at det internationale perspektiv tænkes ind i forhold til det daglige virke.

Målsætninger

Det er Byrådets mål:

- at der er sammenhæng og helhed i børn og unges liv fra 0 til 18 år
- at børn og unge følges på tværs af fagområder
- at inddrage det omgivende samfund lokalt og globalt
- at alle har et fælles ansvar i forhold til børn og unges trivsel og udvikling
- at vi tager udgangspunkt i dokumenteret viden om det, der virker

Indsatser

Det gør vi ved:

- at arbejde systematisk med at skabe gode overgange for børn og unge og inddrage forældrene i det arbejde
- at anvende en fælles overgangsmodel og overgangsskemaer, når børn og unge skifter fra en sammenhæng til en anden
- at de professionelle er nysgerrige på hinandens praksis, tænker i helheder og har et fælles sprog
- at viden, ressourcer og kompetencer optimeres og koordineres på tværs af indsatser i Børn & Unge, herunder det brede ungeområde
- at udarbejde en ungestrategi
- at danne netværk på tværs af institutioner lokalt og i områderne
- at skabe sammenhængskraft og overblik så man kan anvende det rette tilbud
- at koordinere og agere så tidligt som muligt ved at bruge den tværfaglige model
- at Børn & Unge inddrager og samarbejder med relevante foreninger, råd og fora
- at italesætte og agere ud fra, at børn og unge er et fælles ansvar
- at understøtte et aktivt medborgerskab, hvor alle tager ansvar
- at arbejde med faste procedurer og metoder
- at indsatser baseres på og tilpasses på baggrund af evaluering og effektmåling

Indsatser på fagområder

Dagtilbud

Dagtilbuddene i Viborg Kommune består af dagpleje, vuggestuer og børnehaver. Dagtilbuddene er organiseret i områder, der hver har sin egen leder og forældrevalgte bestyrelse. I de enkelte institutioner kan forældrene engagere sig i forældreråd og aktivitetsudvalg.

Nogle daginstitutioner er selvejende og har en driftsoverenskomst med Viborg Kommune. Dagtilbuddet indeholder et specialområde, som dels består af specialgrupper i institutionerne, dels er selvstændige specialinstitutioner. Der er også landsbyer, hvor ledelsen og bestyrelsen er fælles for dagtilbuddet og skolen.

Børn og unges udvikling og læring

Målsætninger
Det er Byrådets mål:

- at det pædagogiske arbejde tilrettelægges, så det enkelte barn sikres den bedst mulige udvikling og læring i hele dets hverdag

- at der bliver sat fokus på at skabe de bedst mulige læringsmiljøer, hvor der tages hensyn til barnets perspektiv og det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Indsatser
Det gør vi ved:

- at de professionelle i dagtilbud samarbejder med forældrene omkring temaerne og aktiviteterne i de pædagogiske læreplaner for at øge læringen, trivslen og styrke børnenes udvikling

- at de professionelle i dagtilbud sætter fokus på didaktikken, som er læren om, hvordan man lærer. De reflekterer over måden, hvorpå de tilrettelægger deres pædagogiske arbejde i forhold til at skabe læringsmiljøer, og evaluerer praksis

- at de professionelle i dagtilbud inddrager børnenes perspektiv og arbejder med et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, der understøtter børnenes trivsel og udvikling

- at de professionelle i dagtilbud bruger animation som et mere visuelt og legende middel til at kommunikere med børn både med og uden talesprog

Fællesskaber

Målsætninger
Det er Byrådets mål:

- at de professionelle guider alle børn i forhold til at opleve værdien af fællesskab

- at forældrene bliver inddraget aktivt i arbejdet med, at alle børn kan indgå i fællesskab

Indsatser
Det gør vi ved:

- at de professionelle understøtter børns fællesskaber, og at alle børn har venskaber

- at udvikle og understøtte børns deltagelse i demokrati og fællesskab ved at invitere børnene til at yde medbestemmelse i relevante sammenhænge

Sundhedsfremme og tidlig indsats

Målsætninger
Det er Byrådets mål:

- at der via kostpolitikken indarbejdes sunde kostvaner i alle dagtilbud

- at alle fagpersoner arbejder professionelt med den tidlige indsats

Indsatser
Det gør vi ved:

- at vores retningslinjer for mad- og måltidspolitik tager udgangspunkt i de nationale anbefalinger

- at deltage i forskningsprojektet "Barnet i centrum", hvor der er særlig opmærksomhed på den helt tidlige indsats i aldersgrupperne 0-3 år. Projektet har blandt andet fokus på læring på 0-3-årsområdet, dannelse af relationer og overgangen fra hjemmet til dagtilbud

Forældre

Målsætninger
Det er Byrådets mål:

- at forældre og fagpersoner indgår i en respektfuld dialog om det enkelte barns udvikling

- at forældre underbygger arbejdet med at skabe sociale fællesskaber

Indsatser
Det gør vi ved:

- at fagpersoner og forældre indgår i et respektfuldt samarbejde og en gensidig dialog. I hjemmet tager forældrene tråden op på dagtilbuddets aktiviteter og temaer og støtter op om arbejdet med f.eks. de pædagogiske læreplaner

- at fagpersoner bruger forældrerådene som et bindeled til bestyrelsen og som en platform, der kan støtte sociale fællesskaber i og omkring dagtilbuddet

Sammenhæng og udsyn

Målsætninger
Det er Byrådets mål:

- at det omgivne samfund inddrages der, hvor det er til gavn for børnene

- at der arbejdes med gode overgange mellem hjem og dagtilbud, mellem de enkelte dagtilbud og fra dagtilbud til skole

Indsatser
Det gør vi ved:

- at koordinere fagpersonalets arbejde i forhold til specialindsatsen

- at personalet i dagtilbud og skole har fælles mål og et stærkt tværfagligt samarbejde

Skole

Skolerne i Viborg Kommune er kendetegnet ved at være afdelingsopdelte i en indskolingsafdeling for 0.-3. klasse, et mellemtrin for 4.-6. klasse og en udskoling for 7.-9. klasse. I kommunens læringscentre ydes mere specialiseret støtte. Skolefritidsordningen er et fritidstilbud til børn i 0.-3. klasser, mens der er SFO- og fritidsklubber for børn i 4.-7. klasse. Den kommunale ungdomsskole tilbyder undervisning på 10. klasse niveau og har yderligere tilbud til kommunens børn. Hertil er knyttet et ungdomsklubtilbud, der er rettet mod børn fra 8. klasse og op.

Alle lærere og pædagoger er organiseret i selvstyrende teams. Skolens ledelse er de fleste steder opdelt i pædagogisk og administrativ ledelse under en skoleleder. I enkelte landsbyer har skole og daginstitution fælles ledelse og bestyrelse.

Den nye udgave af børne- og ungdomspolitikken kommer samtidig med, at det nye lovgrundlag for folkeskolen træder i kraft. Viborg Kommunes styringsfilosofi er, at de overordnede rammer udstikkes centralt, og at man decentralt finder de bedste veje til at nå målet indenfor rammerne. Det betyder, at skolerne kan finde deres egne modeller og udmønte centrale retningslinjer på en måde, som passer til lige netop deres forhold. Styringsfilosofien gælder for arbejdet med skolereformen såvel som alt andet arbejde på skoleområdet, det øvrige børne- og ungeområde og Viborg Kommune generelt.

Børn og unges udvikling og læring

Målsætninger
Det er Byrådets mål:

- at pædagogisk personale og andre sikrer, at alle børn udfordres, så de bliver så dygtige, de kan

- at der sker systematisk evaluering af hvert enkelt barns fremgang i faglighed og trivsel

- at skolen finder og dyrker børnenes og de unges kreative, sociale og innovative kompetencer. Børnene skal opleve medier og animation som en del af deres læringsplatform

Indsatser
Det gør vi ved:

- at skolen anvender forskellige læringsværktøjer og -metoder, så alle børn udfordres og får de bedste forudsætninger for deres læring

- at der gøres en samlet systematisk indsats i relation til det enkelte barns læringsmål og trivsel

- at arbejde ud fra veldokumenteret viden om det, der virker

- at teknologiens muligheder afprøves i forhold til undervisningsmidler, kommunikation og samarbejde

- at skolerne anvender animation som et pædagogisk værktøj

- at skolen har et særligt fokus på ungdomsskolens og ungdomsuddannelsernes forskellige tilbud

Fællesskaber

Målsætninger
Det er Byrådets mål:

- at pædagogisk personale og andre i skole, SFO og klub arbejder målrettet og koordineret i forhold til det enkelte barns læring og trivsel

- at alle skoler arbejder efter anerkendende og inkluderende principper

Indsatser
Det gør vi ved:

- at skolen skaber rammer, så alle børn og unge er aktivt deltagende i sunde fællesskaber

- at skolen understøtter mangfoldigheden i fællesskaberne og anvender holddannelse som et af redskaberne hertil

- at skolen skaber et læringsmiljø, der sikrer, at alle børn er en del af et sundt fællesskab

- at skolen arbejder med fleksible og differentierende indsatser, der understøtter det enkelte barn i dets læring og trivsel

Sundhedsfremme og tidlig indsats

Målsætninger
Det er Byrådets mål:

- at pædagogisk personale og andre i skole, SFO og klub mindsker betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater. Det betyder, at alle børn udfordres i forhold til deres potentialer

- at der foregår en tidlig opsporing af det enkelte barns ressourcer og muligheder, så den faglige indsats bliver målrettet ift. såvel social som sproglig baggrund

Indsatser
Det gør vi ved:

- at der allerede i 0. klasse etableres en indsats, der møder det enkelte barn

- at skolen via en tidlig opsporing og indsats finder de børn, der ikke er i trivsel, og at der iværksættes handling

- at skolen har fokus på, at alle børn og unge er i trivsel og møder stabilt i skole

Forældre

Målsætninger
Det er Byrådets mål:

- at forældre og skole, SFO og klub har et tæt samarbejde om det enkelte barn, så der kan arbejdes i en fælles indsats om barnets positive sociale og faglige udvikling

- at skolebestyrelsens principper for samarbejdet mellem skole og hjem også omfatter forældrenes ansvar i samarbejdet – dette ansvar skal være kendt og drøftet af skole og forældre

Indsatser
Det gør vi ved:

- at skolen, SFO'en, klubben og hjemmet er i tæt dialog og samarbejde om barnets læring og trivsel

- at skolebestyrelsen udfærdiger principper, der beskriver forældrenes forventninger og ansvar for det enkelte barns læring og trivsel

Sammenhæng og udsyn

Målsætninger
Det er Byrådets mål:

- at vi har udsyn til og forankring i lokalområdet. Vi har en åben skole med åbne døre og får øje på muligheder for samarbejde og samskabelse med erhvervs- og foreningslivet

- at skolen har fokus på det internationale perspektiv, så børn og unge bliver fortrolige med og nysgerrige på andre kulturer såvel fysisk som virtuelt

Indsatser
Det gør vi ved:

- at alle skoler målrettet arbejder med lokalsamfundets muligheder i forhold til børnenes læring og trivsel

- at alle skoler har en retningslinje for arbejdet med den internationale dimension i undervisningen

Familie & Rådgivning

Familie & Rådgivning består af Sundhedsplejen, Tandplejen, Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR), Familieafdelingen, Dagbehandling og Døgninstitutioner

Sundhedsplejen er et tilbud til alle familier med børn i alderen 0-16 år, som giver rådgivning og vejledning om og sikrer tilsyn med børn og unges fysiske, mentale og sociale sundhed og udvikling. Sundhedsplejen har også til opgave at styrke børn, unge og deres familier og at styrke forældrene i at kunne handle og tage forældreansvar.

I Viborg Kommune tilbydes gratis tandpleje for 0 - 17-årige på 8 kommunale tandklinikker og 13 private tandklinikker, som Viborg Kommune har særlig aftale med. De 16- og 17-årige kan også vælge privat praktiserende tandlæger uden brugerbetaling.

PPR varetager primært opgaver i forhold til børn og unge, der har behov for specialpædagogisk støtte. PPR bidrager med faglig viden indenfor det talehørepædagogiske, psykologiske, fysio- og ergoterapeutiske område.

Familieafdelingen varetager primært myndighedsopgaver med udgangspunkt i servicelovens bestemmelser om særlig støtte til børn, unge og deres familier, herunder også familier med handicappede og kronisk syge børn. Familieafdelingen yder rådgivning og vejledning til børn og unge og deres forældre, og foretager børnefaglige undersøgelser som beskrevet i Servicelovens § 50. Familieafdelingen varetager desuden opgaver i forhold til aflastnings- og plejefamilier.

De konkrete tiltag, som Familieafdelingen sætter i værk, ydes primært af Dagbehandlingen og Døgninstitutionerne. Hvor Døgninstitutionerne primært tilbyder aflastning eller anbringelse, yder Dagbehandlingen familiebehandling, samtaleforløb, støtte til samvær m.v.

Børn og unges udvikling og læring

Målsætninger
Det er Byrådets mål:

- at det enkelte barn og den enkelte unge sikres udviklingsmuligheder i forhold til dets kompetencer og særlige udfordringer

- at der er den nødvendige fagekspertise til rådighed i forhold til videreudvikling både af almenområdet samt den specialiserede indsats således, at børn og unge får optimale betingelser for udvikling og læring

Indsatser
Det gør vi ved:

- at Familie & Rådgivning understøtter børn og unges udvikling og læring fra 0-18 år og yder en særlig indsats for børn, unge og familier i udsatte positioner

- at PPR har fokus på målrettet udvikling af inkluderende læringsmiljøer og understøtter videreudvikling af læringsbegrebet i dagtilbud

- at Familie & Rådgivning styrker netværket og samarbejdet i forhold til frivillige foreninger og tiltag omkring f.eks. voksenvenner og netværksfamilier.

Fællesskaber

Målsætninger
Det er Byrådets mål:

- at den forebyggende indsats understøtter almenområdets arbejde med at fremme børn og unges ret til og muligheder for at være en del af sunde fællesskaber

- at tilbudsviften på Viborg Kommunes familieområde til enhver tid kan opfylde behovet for både forebyggende, foregribende og indgribende foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet

Indsatser
Det gør vi ved:

- at PPR understøtter arbejdet med fælles forståelse for fællesskabets betydning for børn og unges udviklingsmuligheder samt udvikling af de professionelles relationskompetencer

- at tilbud til børn og unge med særlige behov primært ydes af Viborg Kommunes Dagbehandling og Døgnområdet. Det betyder, at der skal ske løbende tilpasning i forhold til de aktuelle behov

- at der i forhold til børn og unge med behov for anbringelse lægges vægt på barnets muligheder for at indgå i nære relationer samt mulighed for at forblive i nærmiljøet. Det betyder, at der ved behov for anbringelse altid undersøges mulighed for netværks- eller familiepleje

Sundhedsfremme og tidlig indsats

Målsætninger

Det er Byrådets mål:

- at der investeres i den tidlige indsats - både i den forebyggende indsats og tiltag målrettet børn og unge i udsatte positioner

Indsatser

Det gør vi ved:

- at der arbejdes videre med omlægning af indsatsen på forebyggelses- og anbringelsesområdet, således der i forhold til børn og unge med særlige behov sker øget brug af forebyggende foranstaltninger

- at tilpasse tandplejens tilbud, så der satses på en så tidlig forebyggende indsats, at antallet af store behandlinger undgås

- at udarbejde standarder og retningslinjer, der sikrer, at alle børn og unge modtager et sundhedsfremmende tandplejetilbud

- at udvide sundhedsplejens tilbud på spæd- og småbørnsområdet, både ved flere konsultationer, men også ved konkrete tilbud

- at udvikle tilbud til børn og familier i Sundhedscentret

- at PPR indgår i det forebyggende behandlingsarbejde, herunder ved etablering af gruppeforløb og øvrige tilbud til børn og unge i udsatte positioner

- at udvide de forebyggende foranstaltninger også på almenområdet

- at der sker bred implementering af overgrebspakken, herunder opkvalificering af de professionelle med henblik på tidlig opsporing

- at der samarbejdes internt i Familie & Rådgivning og på tværs af Børn & Unge om at udvikle indsatsen og tilbudsviften til børn, unge og familier i sårbare positioner

Forældre

Målsætninger

Det er Byrådets mål:

- at forberede forældrene til familiedannelse og understøtte familiernes ressourcer

- at styrke forældrene i at kunne handle og tage forældreansvar

Indsatser

Det gør vi ved:

- at sundhedsplejen har fokus på at tilpasse sit tilbud i relation til nye samarbejdsformer og familiernes behov

- at forældres og netværkets betydning som ressource for det enkelte barn eller den enkelte unge afdækkes i enhver indsats

- at indsatsen sigter på at understøtte forældreskabet

Sammenhæng og udsyn

Målsætninger

Det er Byrådets mål:

- at den indsats, der iværksættes overfor børn, unge og familier med særlige behov, er sammenhængende og udføres på tværs af sektorer, lovgivning og faglige kompetencer

- at der i indsatsen fokuseres på inddragelse og aktivering af netværket omkring børn og unge

Indsatser

Det gør vi ved:

- at Familie & Rådgivning tilpasser og udvikler tilbudsviften til behovet i et tæt samarbejde på tværs af området

- at der tages konkrete initiativer på ungeområdet med det formål at understøtte gode overgange

- at involvere og samarbejde med dem, som er omkring barnet og gøre brug af deres viden

- at Familie & Rådgivning arbejder indenfor sundhedsaftalerne med Region Midt, så arbejdet i højere grad bliver baseret på en fælles tænkning og en klar opgave- og ansvarsfordeling

Den tværfaglige model

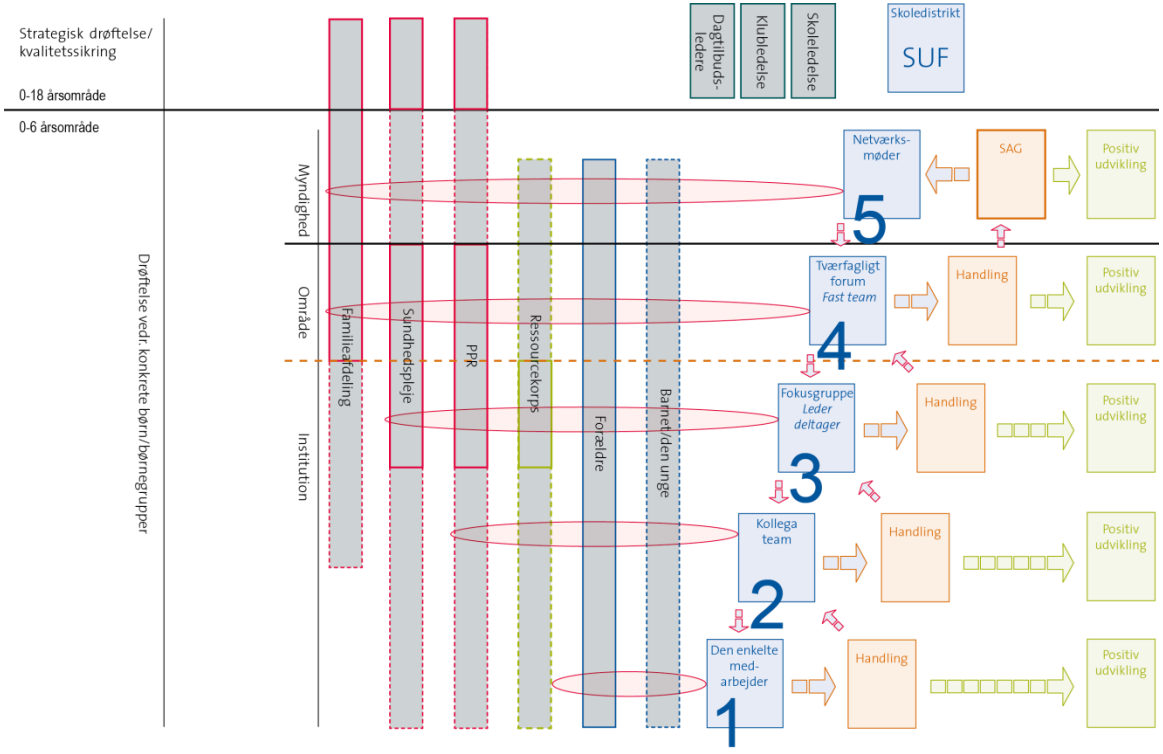
Alle professionelle i Børn & Unge er ansvarlige for, at børn og unge trives og kan udvikle sig. Den enkelte professionelle har dermed også ansvaret for at bidrage til at løse de udfordringer, der kan opstå omkring de enkelte børn og unge samt deres familier. I den sammenhæng er det af afgørende betydning, at samarbejdet mellem de professionelle er koordineret, sammenhængende og helhedsorienteret. Dette samarbejde er i høj grad sikret gennem "Den tværfaglige model".

Arbejdet med "Den tværfaglige model" bygger på en antagelse om, at de professionelle gennem et samarbejde kan arbejde hurtigere og mere effektivt med de bekymringer, de har i hverdagen i forbindelse med børn og unge, der ikke trives. I "Den tværfaglige model" placeres der en stor opgave og et stort ansvar hos almenområdet, og almenområdet kan kun løse opgaven gennem et tæt samarbejde med forældrene og gennem konsultativ bistand af høj kvalitet fra andre fagprofessionelle.

Modellen tager afsæt i Viborg Kommunens forståelse af sundhedsfremme. SUF grupperne er tegnet ind i modellen for at understrege vigtigheden af, at der i dette forum bliver samarbejdet om de store linjer og samles op og evalueres på det konkrete samarbejde omkring børn og unge i "Den tværfaglige model".

For at arbejdet i "Den tværfaglige model" kan foregå så tæt som muligt på barnet/den unge, og de omgivelser de dagligt befinder sig i, er modellen opdelt i henholdsvis 0-6 årsområdet og 6-18 årsområdet. Den afgørende forskel mellem de to modeller ses på niveau 4, også kaldet "Tværfagligt forum". På 0-6 årsområdet samles dette forum i de enkelte dagtilbudsområder, og på 6-18 årsområdet samles dette forum i de enkelte skoledistrikter.

0-6-årsområdet

6-18-årsområdet

